

Aan:
de leden van de Statencommissie
Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit

(i.a.a. de overige statenleden)

Assen, 26 juni 2002
Ons kenmerk 25/6.15/2002005590
Behandeld door mevrouw M.C.T. Blom-Snackers (0592) 365636
Onderwerp: Voortgangsrapportage huisvesting statushouders tweede helft 2002, ge-
actualiseerd naar de stand per 1 juni 2002

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u ter kennisneming een samenvattende rapportage over de inspan-
ningen die de gemeenten hebben gedaan om statushouders te huisvesten in het
tweede halfjaar 2001, geactualiseerd naar de stand per 1 juni 2002.

Deze rapportage hebben wij op 18 juni jl. vastgesteld.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

E.A. Martens, wnd. griffier

A.L. ter Beek, voorzitter

Bijlage(n):
wa.coll.

VOORTGANGSRAPPORTAGE HUISVESTING STATUSHOUDERS TWEEDE HELFT 2001, GEACTUALISEERD NAAR DE STAND PER 1 JUNI 2002

1. Inleiding

Deze rapportage over de uitvoering van de taakstellingen huisvesting statushouders¹ over de periode juli 2001 tot en met december 2001, geactualiseerd naar de stand per 1 juni 2002 (periode 01-2/02-1) besteedt aandacht aan de volgende onderwerpen:

- a. de landelijke intensivering van het toezicht;
- b. de prestaties van de Drentse gemeenten ten opzichte van de overige gemeenten;
- c. de voortgang in de realisatie per gemeente.

2. De taken hersteld

In 2000 en 2001 slaagden de betrokken partners er, ondanks lagere taakstellingen, steeds minder in de statushouders tijdig te huisvesten. Gedeeltelijk was dit te verklaren door het werk dat bij de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet kwam kijken. Daarnaast werd geconstateerd dat gemeenten en andere ketenpartners een afwachtende houding gingen aannemen.

Als gevolg hiervan steeg het aantal statushouders in de centrale opvang: tussen juli 2000 en maart 2002 liep dit op van 2.900 tot 7.600.

Tijdens een bestuurlijk overleg tussen het Rijk, de VNG en het IPO van 5 december 2001 werd dit probleem besproken. De deelnemers erkenden de noodzakelijke versnelling bij het realiseren van de huisvestingstaak.

Als reden voor de stagnatie werd aangevoerd dat de gemeenten wel statushouders willen huisvesten, maar dit wegens knelpunten onder meer gelegen op volkshuisvestelijk terrein niet zouden kunnen. Afgesproken werd dat de staatssecretaris van VROM het initiatief zou nemen voor de instelling van een breed samengestelde werkgroep die voor 1 april 2002 aan het bestuurlijk overleg zou rapporteren. Hierbij diende ook aan onorthodoxe maatregelen te worden gedacht.

De Werkgroep Huisvesting Statushouders, bestaand uit vertegenwoordigers van de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Justitie en het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Aedes namens de woningcorporaties, bracht de rapportage "De taken hersteld" uit.

De werkgroep concludeert uit cijfers van het Woningbehoefte Onderzoek dat er zowel op landelijk-, provinciaal als regionaal niveau noch een tekort in de huurwoningvoorraad is, noch een tekort aan vrijkomende huurwoningen om statushouders in voldoende mate te kunnen huisvesten overeenkomstig de gemeentelijke taakstelling. Om een oplossing te creëren, heeft de werkgroep de hele huisvestingsketen geanalyseerd op zowel uitvoeringsaspecten als op toezicht- en handavingsaspecten.

Een belangrijke conclusie van de werkgroep is dat alle partijen in de keten hun taken niet actief genoeg vervullen. Geconfronteerd met de snelle groei van het aantal statushouders in de centrale opvang, is het besef breed aanwezig dat ieder zijn verantwoordelijkheid moet nemen.

Met betrekking tot de toezichts- en handhavingstaak van de provincies was de constatering dat een actievere houding van de provincies noodzakelijk is. Deze conclusie is in het bestuurlijk overleg van 6 mei overgenomen.

---

¹ Statushouders zijn personen die bij de Nederlandse overheid asiel hebben aangevraagd en als vluchteling door die overheid zijn toegelaten. Iedere gemeente heeft een plicht om statushouders te huisvesten. De aantallen statushouders waaraan gemeenten huisvesting moeten bieden, worden bepaald door een taakstellingssystematiek.

Kijkend naar het toezicht dat door de provincie Drenthe is uitgevoerd, stellen wij vast dat de prestaties door de gemeenten nauwgezet zijn gevolgd. De terugval in de huisvesting, die in de vorige rapportage is gesignaleerd, heeft al geleid tot besprekingen.

Tot aan deze voortgangsrapportage zijn wij met drie van de twaalf gemeenten in gesprek over een planmatige aanpak om de achterstand in te lopen. Daarnaast zijn er ambtelijke contacten met de andere gemeenten, de een meer dan de ander, om een vinger aan de pols te houden. De resultaten daarvan worden in het volgende hoofdstuk belicht.

Wij onderschrijven de conclusie van het bestuurlijk overleg, maar zien ook situaties waarbij een gemeente ondanks de nodige inspanningen weinig resultaat boekt. Voor het uitoefenen van het bestuurlijk toezicht blijft voor ons van doorslaggevende betekenis, dat een gemeente aantoonbaar onvoldoende inspanning pleegt om haar huisvestingstaak uit te voeren.

3. Huisvesting van statushouders: voortgang in de realisatie

De taakstellingen en realisaties per gemeente volgens opgaaf van het COA zijn te vinden in bijlage I.

3.1. De realisatie in breder verband

Tot en met de periode 01-2 hebben de Drentse gemeenten 3.969 statushouders moeten huisvesten, terwijl er 3.655 zijn geplaatst. Dit is over de gehele periode een realisatie van gemiddeld 92%. Het landelijk gemiddelde ligt op 96%. Het afgelopen jaar laat de realisatie in Drenthe een opmerkelijke terugval zien, terwijl het landelijk gemiddelde relatief stabiel blijft. In absolute zin neemt ook de landelijke achterstand toe. Per 1 januari 2002 bedroeg dat bijna 5.900 statushouders. Als wij daar de taakstelling van 4.300 personen voor de eerste helft voor 2002 bij optellen, betekent dit dat landelijk een forse inspanning nodig is om de thans grote groep statushouders te huisvesten.

Tabel: Gemiddelde realisaties per taakstellingsperiode vanaf 1998 (cumulatief)

Taakstellingsperiode	98-1	98-2	99-1	99-2/00	00-2/01-1	01-2/02-1
Drenthe	97%	101%	94%	95%	93%	92%
Nederland	96%	99%	94%	96%	96%	96%

Wanneer alleen naar de gemeenten wordt gekeken die op 31 december 2001 de taakstelling niet hebben ingevuld, dan blijken de Drentse gemeenten er verhoudingsgewijs minder dan gemiddeld voor te staan (zie bijlage II). De achterstand die zij gezamenlijk hebben van 378 te huisvesten personen is 15% van de taakstelling. Dit ligt nog steeds boven het landelijk gemiddelde van alle achterlopende gemeenten, dat tezamen 11% bedraagt en ten opzichte van de vorige periode is deze relatieve achterstand met 2% toegenomen. Getalsmatig is de achterstand met 61 personen opgelopen.

De conclusie is dat de huisvesting van statushouders door de Drentse gemeenten in de afgelopen periode een verdere terugval laat zien. Het Drentse gemiddelde toont relatief een grotere terugval dan het landelijke gemiddelde. In de volgende paragraaf wordt op de oorzaken ingegaan.

3.2. Voortgang in de Drentse gemeenten

In het tweede halfjaar van 2001 zijn in totaal 42 statushouders gehuisvest. Op 1 januari 2002 hebben 2 gemeenten bijna of volledig aan de taakstelling voldaan: Hoogeveen en Assen. Gegeven de schommelingen die de realisaties op enig moment altijd laten zien, zijn de gemeenten Aa en Hunze,

Meppel en Noordenveld goed bij en hebben wij er vertrouwen in dat, gezien de ervaringen in het verleden, deze gemeenten de opgelopen achterstand zullen inhalen.

Van de overige gemeenten heeft vooral de voortgang in de gemeenten Borger-Odoorn, Midden-Drenthe en De Wolden in de afgelopen periode onze aandacht gehad. Het COA behandelt het woningaanbod uit deze gemeenten met voorrang. Het doel van deze voorkeurspositie is om de achterstand versneld te kunnen wegwerken. Om de negatieve trend te doorbreken, volgen wij in gezamenlijk overleg met deze gemeenten, de woningcorporaties en COA een planmatige aanpak. Voor deze drie gemeenten geldt dat de achterstand op de taakstelling groot is en dat een forse inspanning nodig is om de achterstand terug te brengen.

De realisatiecijfers van de eerste maanden van 2002 geven aan dat in deze gemeenten het huisvestingsproces inmiddels weer op gang is gekomen.

- De gemeenten De Wolden en Borger-Odoorn hebben voor deze laatste periode weer aan de taakstellingen voldaan en kunnen nu de achterstand gaan inhalen.
- Ook de gemeente Midden-Drenthe heeft weer statushouders gehuisvest, maar in aantal nog niet voldoende om allereerst aan de halfjaarlijkse taakstelling te voldoen en vervolgens de achterstand weg te werken.

De terugval die in de vorige voortgangsrapportage al voor de gemeente Coevorden werd geconstateerd, heeft zich verder doorgezet. In het tweede halfjaar van 2001 werd geen enkele statushouder binnen deze gemeente gehuisvest. Wel zijn er in de eerste maanden van dit jaar 4 statushouders gehuisvest, maar dat is te weinig. Wij zullen de gemeente Coevorden benaderen om in overleg met woningcorporatie(s) en het COA een planmatige aanpak van de achterstand af te spreken.

Bij de gemeenten Tynaarlo, Emmen en Westerveld is de achterstand sinds juli 2001 gestaag toegenomen. Wij zullen deze gemeenten wijzen op hun huisvestingstaken.

- De gemeente Westerveld is inmiddels al betrokken bij het overleg dat wij met de gemeente De Wolden voeren, omdat in beide gemeenten dezelfde woningcorporatie werkzaam is. Tot voor kort was de gemeente aangesloten bij het Buro Nieuwkomers Meppel, maar heeft deze samenwerking opgezegd. Nu de gemeente besloten heeft de taken zelf uit te voeren, blijkt de aanloop moeizaam te gaan. Om voldoende aandacht te krijgen voor het huisvestingsproces, wordt bestuurlijke aandacht gevraagd.
- De gemeente Emmen huisvest aldoor wel statushouders, maar niet voldoende om aan de halfjaarlijkse taakstelling te voldoen. Om te voorkomen dat deze ontwikkeling zich voortzet, vragen wij de gemeente om haar taak volledig uit te voeren. De afspraak met de woningcorporatie, waarbij de gemeente met woonbonnen reageert op woningen die vrij in verhuur komen, vormt geen sluitende aanpak om met zekerheid voldoende woningen te krijgen. Wij vragen daar bestuurlijke aandacht voor.
- Voor de gemeente Tynaarlo geldt dat, ofschoon de achterstand in korte tijd snel is opgelopen, er bijzondere omstandigheden zijn aan te wijzen. De gemeente heeft zich altijd voldoende ingespannen. Doordat de vestiging van het nieuwe asielzoekerscentrum veel aandacht heeft gevraagd, heeft de huisvestingstaak minder prioriteit gekregen. Daarnaast heeft de gemeente initiatieven genomen om ook aan alleenstaanden passende huisvesting te kunnen bieden.

Het enige waar wij de gemeente op willen wijzen is dat een sluitende afspraak met de woningcorporaties ontbreekt. Evenals bij de gemeente Emmen vragen wij hier bestuurlijke aandacht voor.

Wij gaan ervan uit dat met deze aansporingen de Drentse gemeenten individueel en als geheel weer een voldoende bijdrage leveren aan de eerste huisvesting van statushouders en dat de gewenste versnelling bij de huisvesting van statushouders hiermee bereikt wordt.

Vanwege het belang van de statushouder om snel huisvesting te kunnen krijgen, alsook de solidariteit tussen gemeenten bij de eerste huisvesting en opvang van statushouders, vinden wij het belangrijk dat alle gemeenten hun bijdrage blijven leveren.

wa.coll.

Realisatie per 15 januari 2002 en actualisatie per 1 juni 2002 en taakstelling per 30 juni 2002

Gemeenten	Taakstellingen per 31 december 2001 *	Realisatie per 31 december 2001 **	Toename sinds 30 juni 2001***	Taakstellingen per 30 juni 2002	Nog te realiseren per 30 juni 2002****
Aa en Hunze	219	209 (95)	8 (5)	226	17 (- 1)
Assen	478	496 (104)	36 (2)	493	(- 21)
Borger-Odoorn	222	163 (73)	0 (8)	229	66 (+7)
Coevorden	345	298 (86)	0 (4)	355	57 (+ 10)
Emmen	769	721 (94)	8 (11)	797	76 (+20)
Hoogeveen	454	482 (106)	10 (11)	468	
Midden-Drenthe	289	208 (72)	4 (4)	298	90 (+5)
Meppel	273	233 (85)	12 (15)	281	48 (+6)
Noordenveld	260	246 (95)	0 (1)	268	22 (+ 8)
Westerveld	177	165 (93)	0 (0)	182	17 (+ 5)
De Wolden	219	182 (83)	0 (12)	226	44 (+ 7)
Tynaarlo	264	242 (92)	0 (0)	273	31 (+ 9)
Drenthe	3.969	3.655 (92)	88	4.096	

* De taakstelling- en realisatiecijfers zijn een optelling vanaf 1 januari 1993. Toen is voor het eerst een taakstellingssystematiek ingevoerd. Eerst op basis van circulaire van het Ministerie van VROM. Vanaf 1 juli 1995 heeft de taakstellingsystematiek een wettelijke basis gekregen met de Huisvestingswet en de Zorgwet VVTV. Met de invoering van de nieuwe Vreemdelingenwet 2000 is per 1 juli 2001 nog sprake van één taakstelling gebaseerd op de Huisvestingswet.

** Realisatiecijfers zijn gebaseerd op het COA-overzicht met peildatum 15 januari 2002; tussen haakjes is de realisatie in percentages weergegeven.

*** Tussen haakjes is, om een actueel beeld te geven, de toename vermeld tussen 15 januari 2002 en 1 juni 2002.

**** Tussen haakjes is aangegeven in welke mate de "achterstand" op de taakstelling is toe- of afgenomen tijdens de verslagperiode (1 juli 2001-31 december 2001) ten opzichte van de realisatiestand per 30 juni 2001.

BIJLAGE 2

Overzicht per provincie van achterlopen per 1 januari 2002

ALLE ACHTERLOPENDE GEMEENTEN

Provincie	Aantal achterlopende	Achterstand per 31 december 2001 absoluut	Gemiddelde achterstand per gemeente	Taakstelling per 31 december 2001 alle gemeenten	gemiddelde achterstand procentueel
	A	B	C	D	E
Fryslân	15	212	14	3.455	6%
Zuid-Holland	77	1.241	16	17.878	7%
Zeeland	15	218	15	2.055	11%
Utrecht	24	453	19	5.812	8%
Limburg	42	601	14	6.315	10%
Gelderland	61	1.109	18	10.387	11%
Groningen	18	340	19	3.076	11%
Overijssel	22	652	30	5.794	11%
Noord-Brabant	63	1.626	26	12.478	13%
Drenthe	11	378	34	2.578	15%
Noord-Holland	64	1.836	29	13.196	14%
Flevoland	6	274	46	1.448	19%
Nederland	418	8.940	21	84.472	11%

Achterlopende gemeente =

Score < 100% per 31 december 2001

C = B/A

E = B/D

ALLE ACHTERLOPENDE GEMEENTEN MET EEN TAAKSTELLING VAN MINDER DAN 208 PLAATSEN VANAF 1 JULI 1995 TOT 1 JANUARI 2002

Provincie	Aantal achterlopende	Achterstand per 31 december 2001 absoluut	Gemiddelde achterstand per gemeente	Taakstelling per 31 december 2001 alle gemeenten	Gemiddelde achterstand procentueel
	A	B	C	D	E
Utrecht	18	200	11	5.812	3%
Zuid-Holland	70	933	13	17.878	5%
Fryslân	15	212	14	3.455	6%
Limburg	38	435	11	6.672	7%
Gelderland	58	886	15	10.387	9%
Noord-Holland	55	1.165	21	13.196	9%
Noord-Brabant	54	1.184	22	12.478	9%
Overijssel	18	495	28	5.794	9%
Zeeland	14	210	15	2.055	10%
Drenthe	8	265	33	2.578	10%
Flevoland	4	156	39	1.448	11%
Groningen	17	422	25	3.076	14%
Nederland	334	5.941	18	75.941	8%

De scores van grote gemeenten hebben een grote invloed op het gemiddelde van een provincie. In het algemeen zijn de scores van die gemeenten boven de 100%. Omdat in de eerste tabel ook de grote gemeenten zijn meegenomen die nog geen 100% hebben gehaald, is deze tweede tabel gemaakt waar al die gemeenten erbuiten zijn gelaten. Feitelijk zijn dat alle gemeenten met 40.000 inwoners en meer.

Realisatie per taakstellingsperiode vanaf 1997 (in %)

Taakstellingsperiode	97-2	98-1	98-2	99-1	99-2/00-1	00-2/01-1	01-2/02-1
Aa en Hunze	96	92	91	91	93	94	94
Assen	104	117	110	100	102	99	94
Borger-Odoorn	92	87	85	78	79	75	59
Coevorden	109	107	98	91	89	88	78
Emmen	100	98	95	85	98	96	91
Hoogeveen	105	113	133	120	112	107	111
Midden-Drenthe	86	87	87	80	76	72	56
Meppel	99	96	100	93	90	87	81
Noordenveld	92	88	98	98	98	97	92
Westerveld	108	114	106	97	98	95	90
De Wolden	105	101	98	93	88	85	76
Tynaarlo	100	100	100	92	98	94	88